

ΑΘΗΝΑ, ΝΕΦΟΠΟΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε. (Ιανουάριος 2006)

Συγγραφέας: ΧΑΡΑ ΤΖΑΝΑΒΑΡΑ

Στον Πειραιά, σύμφωνα με τις μετρήσεις του ΠΕΡΠΑ, τα σωματίδια έφτασαν τα 131 μικρογραμμάρια, ενώ στην Αριστοτέλους τα 87 και στο Μαρούσι τα 86. Στους υπόλοιπους τρεις σταθμούς οι τιμές διαμορφώθηκαν σε χαμηλά επίπεδα. Τα αιωρούμενα σωματίδια στη χώρα μας προκαλούνται από την κυκλοφορία, κυρίως τις εξατμίσεις και τα ελαστικά των αυτοκινήτων, τη βιομηχανία, αλλά και τα έργα. Λόγω του μικρού μεγέθους τους αιωρούνται για πολλή ώρα στην ατμόσφαιρα και στη «διαδρομή» αυτή απορροφούν διάφορα επικίνδυνα στοιχεία που τα κάνουν πιο επικίνδυνα για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Να σημειωθεί πάντως ότι δεν έχουν θεσπιστεί από την Κομισιόν όρια για τον φονικό αυτόν ρύπο, που σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενοχοποιείται για σοβαρές παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος, βρογχίτιδες και άσθμα, ιδιαίτερα στα παιδιά.

Μαζί με το βενζόλιο και το όζον προκαλούν 240.000 θανάτους τον χρόνο στη Γηραιά Ήπειρο, διπλάσιους σε σχέση με τα τροχαία. Σύμφωνα όμως με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, μια πόλη βρίσκεται πάνω από τα όρια συναγερμού αν σε κάποιον από τους σταθμούς μέτρησης καταγράφονται περισσότερες από 35 ημέρες τον χρόνο τιμές πάνω από 50 μικρογραμμάρια.

Η Αθήνα, δυστυχώς, είναι «πρωταθλήτρια» και μάλιστα βρίσκεται στο στόχαστρο της Κομισιόν, που ετοιμάζεται να στείλει στη χώρα μας «αιτιολογημένη γνώμη», που είναι ένα βήμα πριν από τη διαδικασία λήψης μέτρων, κυρίως προστίμων. Το 2004, με βάση την τελευταία έκθεση που έχει αποστείλει η χώρα μας στην Κομισιόν, οι μέσες ετήσιες συγκεντρώσεις κυμάνθηκαν στα 70 μικρογραμμάρια, όταν η μέση ετήσια τιμή ορίζεται στα 43,2 μικρογραμμάρια.

Μάλιστα, σε ορισμένους σταθμούς καταγράφηκαν έως και 116 ημέρες με τιμές πάνω από τα αποδεκτά επίπεδα.

Τα σημαντικότερα προβλήματα εντοπίζονται σε πέντε περιοχές, οι οποίες παρουσίασαν αισθητή αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Η πιο προβληματική ήταν η Λυκόβρυση, όπου υψηλές τιμές καταγράφηκαν στις μισές

ημέρες του χρόνου. Λίγο καλύτερη, αλλά πάντα ανησυχητική είναι η εικόνα στον Πειραιά, την Αγία Παρασκευή, τους Θρακομακεδόνες και την Αριστοτέλους.

Και στη Θεσσαλονίκη

Έχει ενδιαφέρον ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα παρουσιάζεται στη Θεσσαλονίκη, που αποδεικνύεται «πρωτεύουσα» στα αιωρούμενα σωματίδια, αφού το 2004 επί 205 ημέρες οι τιμές ξεπέρασαν το καθορισμένο όριο.

Στην Ελλάδα το υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ τα τελευταία χρόνια έχει εγκαταστήσει δίκτυο σε οκτώ σταθμούς και μετρά μόνον τα σωματίδια με διάμετρο 10 εκατομμυριοστά του μέτρου, τα ΑΣ-10, διαδικασία που είναι υποχρεωτική από την Κομισιόν.

Στο Πολυτεχνείο έχει ξεκινήσει από το 1999 ένα πιλοτικό πρόγραμμα για τα ΑΣ-2,5, που είναι σωματίδια με ακόμη μικρότερη διάμετρο και επομένως πιο επικίνδυνα, καθώς είναι πολύ εύκολα εισπνεύσιμα από τον ανθρώπινο οργανισμό, ιδιαίτερα τα παιδιά, και μάλιστα εμφανίζουν μεγαλύτερη διεισδυτικότητα. Γι' αυτόν τον λόγο η Ε.Ε. μελετά το ενδεχόμενο να επιβάλει την καταγραφή τους στις χώρες-μέλη.

Οι συγκεντρώσεις τους στην Αθήνα, σύμφωνα με τα στοιχεία, του Πολυτεχνείου είναι εξαιρετικά υψηλές και μάλιστα εμφανίζουν σταθερή αύξηση κάθε χρόνο. Εκτός από την περιοχή του κέντρου, υψηλές τιμές καταγράφονται στου Ζωγράφου, το Μαρούσι, τους Θρακομακεδόνες και την Ελευσίνα.

Το πιο αποφασιστικό αντίδοτο στα αιωρούμενα σωματίδια, ανεξάρτητα από διάμετρο, είναι οι δενδροφυτεύσεις, ένας τομέας που έχει παραμεληθεί από το επίσημο κράτος.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη

<https://nomosphysics.org.gr>

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» την Τρίτη 3 Ιανουαρίου 2005, σ. 8.